سلسله‌دفترچه‌های راهبردی فدراسیون موتورسواری و اتومبیلرانی

۳

منشور همکاری

نقش و مسئولیت فدراسیون، هیئت‌ها، کمیته‌ها،
باشگاه‌ها و برگزارکنندگان؛ یک زبان و یک دستورالعمل واحد

مخاطب	نسخه	طراح	تدوین
ویژه‌ی ریاست محترم فدراسیون	پیش‌نویس ۱ · آبان ۱۴۰۵	علی شهابی	موتوریا

خلاصه‌ی اجرایی

از جزیره‌ها به یک شبکه

ریشه‌ی «جزیره‌ای بودن» نبود قاعده‌ی مشترک است، نه نبود نیت خوب. منشور همکاری مشخص می‌کند هر نهاد چه چیزی را تصمیم می‌گیرد، چه چیزی را فقط اجرا می‌کند و به چه کسی پاسخ می‌دهد.

۱ **اصل اول: فدراسیون قاعده می‌گذارد، دیگران اجرا می‌کنند.** هر کاری که اجرایش به هیئت یا باشگاه سپرده می‌شود، با دستورالعمل واحد و مجوز همراه است.

۲ **اصل دوم: تصمیم تا پایین‌ترین سطحی که ظرفیتش را دارد.** رویداد محلی را هیئت محلی تصمیم می‌گیرد؛ فدراسیون فقط تضمین می‌کند استاندارد رعایت شود.

۳ **اصل سوم: هر نقش، یک پاسخ‌گوی نهایی.** در ماتریس بخش ۴ برای هر فعالیت فقط یک «A» وجود دارد؛ دو پاسخ‌گو یعنی هیچ‌کس پاسخ‌گو نیست.

۴ **اصل چهارم: ارزیابی بر پایه‌ی نتیجه، نه عنوان.** شاخص هر نهاد از داده‌ی ثبت‌شده به‌دست می‌آید (بخش ۷).

۵ **اصل پنجم: هر چیز ثبت می‌شود.** نامه، مجوز، تصمیم و نتیجه در سامانه شماره‌دار و قابل‌ردیابی است.

تصمیم‌های لازم از ریاست فدراسیون

- [ ] تصویب پنج اصل بالا به‌عنوان مبنای بازنویسی دستورالعمل‌ها.
- [ ] تعیین کمیته‌ی ۳ نفره برای تطبیق ماتریس بخش ۴ با اساسنامه و آیین‌نامه‌ها.
- [ ] تأیید سطوح مجوز رویداد (بخش ۶) و ابلاغ آن به هیئت‌ها.

بخش ۱ · نهادها

چه نهادی، با چه اختیاری، پاسخ‌گوی چیست؟

هر ردیف سه چیز دارد: وظیفه‌ی اصلی، اختیار قابل‌اعمال و جایی که باید پاسخ بدهد. تطبیق نهایی با اساسنامه‌ی رسمی **؟ بندهای اساسنامه** انجام می‌شود.

نهاد	وظیفه‌ی اصلی	اختیار	پاسخ‌گو به
ریاست فدراسیون	جهت‌گیری، تصویب سیاست‌ها، ارتباط با نهادها و سرمایه	تصمیم نهایی در مأموریت‌های ملی	مجمع و نهاد بالادست
دبیرخانه	اجرا و هماهنگی، نگهداری ثبت‌ها و مکاتبات	انتشار رسمی، صدور مجوز و پروانه	ریاست
کمیته‌های تخصصی	قوانین فنی، داوری و آموزش هر رشته	پیشنهاد قاعده، تأیید فنی، حکمیت فنی	ریاست و دبیرخانه
هیئت‌های استانی	اجرای محلی، رویداد، استعدادیابی، باشگاه‌ها	مجوز رویداد هیئت‌های زیرمجموعه	فدراسیون
هیئت‌های شهرستان	رویداد و آموزش محلی	تصمیم در چارچوب مجوز	هیئت استان
باشگاه و تیم	پرورش ورزشکار، حضور در مسابقات	ثبت ورزشکار، شرکت در رویداد	هیئت
برگزارکننده‌ی مجاز	اجرای رویداد با ریسک و درآمد تجاری	اجرا طبق مجوز	هیئت صادرکننده

بخش ۲ · قاعده‌ی مشترک

دستورالعمل واحد: چه اسنادی باید یکی باشد؟

قاعده‌ی مشترک یعنی همه از یک سند شروع کنند. مجموعه‌ی کمینه‌ی اسناد زیر باید در سامانه منتشر شود و هر نسخه‌ی تغییریافته با شماره‌ی نسخه و تاریخ اجرا مشخص باشد.

سند	محتوا	مسئول تدوین	مصوب
قانون فنی هر رشته	رده‌ها، وسیله، ایمنی، امتیازدهی و جریمه	کمیته‌ی رشته	ریاست
آیین‌نامه‌ی مجوز رویداد	سطوح، چک‌لیست، مهلت، هزینه و تأیید	دبیرخانه	ریاست
آیین‌نامه‌ی پروانه	انواع، شرایط، اعتبار، گواهی پزشکی و بیمه	کمیته‌ی آموزش	ریاست
آیین‌نامه‌ی باشگاه	تأسیس، مجوز، تعهدات و تعلیق	دبیرخانه	ریاست
آیین‌نامه‌ی رتبه‌بندی	امتیاز، حذف بدترین راندها و رده‌بندی	کمیته‌ی فنی	ریاست
آیین‌نامه‌ی پیست	استاندارد، بازرسی و تأییدیه	کمیته‌ی فنی	ریاست
آیین‌نامه‌ی انضباطی و تعارض منافع	تخلف، رسیدگی، اعتراض و محرومیت	مدیر حقوقی	ریاست
فرم‌های واحد	ثبت‌نام، اعتراض، گزارش، نتیجه و مکاتبه	دبیرخانه	ریاست

وضع سامانه

بخش اسناد و دفترچه‌ها، مکاتبات شماره‌دار، مجوز رویداد و پروانه در سامانه ساخته شده‌اند؛ آنچه باقی مانده نوشتن و تصویب متن این اسناد است.

بخش ۳ · نحوه‌ی خواندن

راهنمای ماتریس مسئولیت (RACI)

ماتریس بخش بعد برای هر فعالیت چهار حالت دارد. قاعده‌ی اصلی این است که هر فعالیت دقیقاً یک A و حداقل یک R داشته باشد.

حرف	معنا	چه می‌کند	مثال
R	مسئول اجرا	کار را انجام می‌دهد	هیئت استان رویداد را ثبت می‌کند
A	پاسخ‌گوی نهایی	تأیید می‌کند و در صورت شکست پاسخ می‌دهد	فدراسیون مجوز را تأیید می‌کند
C	مشورت‌شونده	پیش از تصمیم نظر می‌دهد	کمیته‌ی فنی درباره‌ی پیست
I	مطلع‌شونده	پس از تصمیم آگاه می‌شود	باشگاه‌ها از تقویم

سه قاعده‌ی کاربردی

یک: ستون «A» هیچ‌گاه دو نهاد را در یک ردیف نشان نمی‌دهد. دو: اگر R و A یکی باشند، باید یک C مستقل وجود داشته باشد تا تصمیم بازبینی شود. سه: هر I باید از طریق همان سامانه خبر بگیرد، نه تلفن و پیام شخصی.

بخش ۴ · ماتریس (الف)

قاعده، مجوز و رویداد

ستون‌ها: فدراسیون (ف)، کمیته (ک)، هیئت استان (ه)، باشگاه و تیم (ب)، برگزارکننده (ر).

فعالیت	ف	ک	ه	ب	ر
تدوین قانون فنی رشته	A	R	C	I	I
صدور مجوز رویداد کشوری	A/R	C	C	I	R
صدور مجوز رویداد استانی	I	C	A/R	I	R
ثبت رویداد در تقویم	A	I	R	I	R
تأیید پیست	A	R	C	I	C
صدور پروانه‌ی ورزشکار	A	C	R	R	—
صدور پروانه‌ی داور و مربی	A	R	C	—	—
بازبینی فنی وسیله	A	R	C	R	R
اعتراض و حکمیت نتیجه	A	R	C	R	C
انتشار رسمی نتایج	A	C	R	I	R

نیازمند تطبیق

این ماتریس بر پایه‌ی پیشنهاد تدوین‌کننده است. هر ردیف باید با اساسنامه و آیین‌نامه‌های موجود ؟ شماره‌ی بند تطبیق داده شود و در صورت تعارض، یا متن قانونی اصلاح شود یا ماتریس.

بخش ۴ · ماتریس (ب)

آموزش، تجاری، رسانه و مالی

ادامه‌ی ماتریس برای فعالیت‌های توسعه و درآمد. «ر» در این بخش یعنی رسانه یا اسپانسر و برگزارکننده، بسته به فعالیت.

فعالیت	ف	ک	ه	ب	ر
برگزاری دوره‌ی آموزشی	A	R	R	I	—
استعدادیابی محلی	I	C	A/R	R	—
ثبت و مجوز باشگاه	A	—	R	R	—
رتبه‌بندی کشوری	A	R	I	I	—
اسپانسر مادر و حقوق تجاری	A/R	C	I	I	C
اسپانسر محلی	I	—	A/R	R	C
حق پخش و رسانه	A	C	C	I	R
تخصیص سهم توسعه از درآمد	A	C	R	I	I
گزارش مالی رویداد	A	—	C	I	R
رسیدگی انضباطی	A	R	C	C	C

بخش ۵ · مجوز رویداد

سطوح مجوز: هر رویداد به یک سطح تعلق دارد

ساده‌ترین راه برای پایان دادن به رویداد بدون مجوز، تعریف سطوح روشن و مسیر تأیید ساده است. سامانه همین گردش کار را اجرا می‌کند: ثبت، چک‌لیست، ارسال به بالادست، تأیید یا رد و ثبت در مکاتبات.

سطح	تعریف	ثبت‌کننده	تأییدکننده
محلی	مسابقه یا تمرین رسمی در شهرستان	هیئت شهرستان	هیئت استان
استانی	رویداد با شرکت‌کنندگان استان	هیئت استان	فدراسیون
منطقه‌ای	چند استان؛ مرحله‌ی رتبه‌بندی	هیئت میزبان	فدراسیون
کشوری	قهرمانی و سری مسابقات ملی	فدراسیون یا برگزارکننده‌ی مجاز	ریاست یا دبیرخانه
بین‌المللی	میزبانی یا اعزام	فدراسیون	ریاست

چک‌لیست کمینه‌ی همه‌ی سطوح
بیمه‌ی شرکت‌کنندگان و تماشاگران · پزشک و آمبولانس در محل · داوران و مسئولان فنی مجاز · ایمنی مسیر یا پیست (حفاظ، پرچم‌دار، منطقه‌ی امن) · مجوزهای محلی (انتظامی و شهرداری)

بخش ۶ · پاسخ‌گویی

اختلاف، تعارض منافع و پیامد

منشوری که پیامد ندارد توصیه است، نه قاعده. سه سازوکار زیر کمینه‌ی لازم برای اجرایی شدن آن است.

سازوکار	قاعده	نتیجه
مسیر اعتراض	اعتراض مکتوب با فرم واحد، حداکثر در مهلت ؟ پس از اعلام نتیجه؛ رسیدگی توسط کمیته‌ی غیرذی‌نفع.	تصمیم مستند و قابل‌پیگیری
تعارض منافع	اعلام مکتوب پیش از هر تصمیم؛ ذی‌نفع در رأی‌گیری، مجوز و جایزه شرکت نمی‌کند.	کناره‌گیری ثبت‌شده
نقض قاعده	برگزاری رویداد بدون مجوز، انتشار نتیجه‌ی غیررسمی یا ثبت داده‌ی نادرست مشمول تذکر، تعلیق مجوز و در تکرار، محرومیت است.	پیامد پلکانی
ردیابی	تغییر داده و ورود مدیران در دفتر فعالیت سامانه ثبت می‌شود.	شفافیت و حسابرسی

هشدار

هر قاعده‌ای که بدون ابزار ردیابی اعلام شود، در عمل سلیقه‌ای اجرا می‌شود. بنابراین انتشار منشور باید همزمان با فعال شدن ثبت و دفتر فعالیت در همه‌ی هیئت‌ها باشد.

بخش ۷ · سنجش

ارزیابی نهادها بر پایه‌ی نتیجه

شاخص‌ها از داده‌ی سامانه خوانده می‌شود و در پایان هر فصل به صورت عمومی برای مدیران نهادها قابل‌مشاهده است. عددهای هدف را کمیته‌ی ارزیابی تعیین می‌کند.

نهاد	شاخص نتیجه	منبع
هیئت استان	رویداد مجازشده · ورزشکار دارای پروانه · باشگاه فعال · دوره‌ی آموزشی	سامانه
کمیته‌ی رشته	قانون به‌روز · تعداد داور و مربی دارای پروانه · زمان رسیدگی به اعتراض	سامانه و دبیرخانه
باشگاه	ورزشکار فعال · شرکت در رویداد · نتایج · پایبندی به مقررات	سامانه
برگزارکننده	رویداد بدون حادثه · زمان انتشار نتیجه · درآمد و هزینه‌ی گزارش‌شده	سامانه و بازرس
دبیرخانه	زمان صدور مجوز و پروانه · پاسخ مکاتبات · انتشار مصوبات	مکاتبات

بخش ۸ · ادامه‌ی مسیر

از منشور تا اجرا

منشور وقتی اجرا می‌شود که به آیین‌نامه، آموزش و ابزار تبدیل شده باشد. ترتیب پیشنهادی:

گام	خروجی	مهلت
تطبیق ماتریس با اساسنامه و آیین‌نامه‌ها	ماتریس نهایی	ماه ۱
نگارش آیین‌نامه‌ی مجوز رویداد و پروانه	دو آیین‌نامه‌ی مصوب	ماه ۲
آموزش مدیران هیئت‌ها روی سامانه	مدیران آموزش‌دیده	ماه ۲ تا ۳
اجرای آزمایشی در سه هیئت	گزارش اشکال‌ها	ماه ۳
اجرای کشوری و انتشار شاخص‌های ارزیابی	گزارش فصلی اول	ماه ۶

درخواست از ریاست فدراسیون

- [ ] تصویب پنج اصل و سطوح مجوز.
- [ ] معرفی کمیته‌ی تطبیق با اساسنامه.
- [ ] انتخاب سه هیئت برای اجرای آزمایشی.